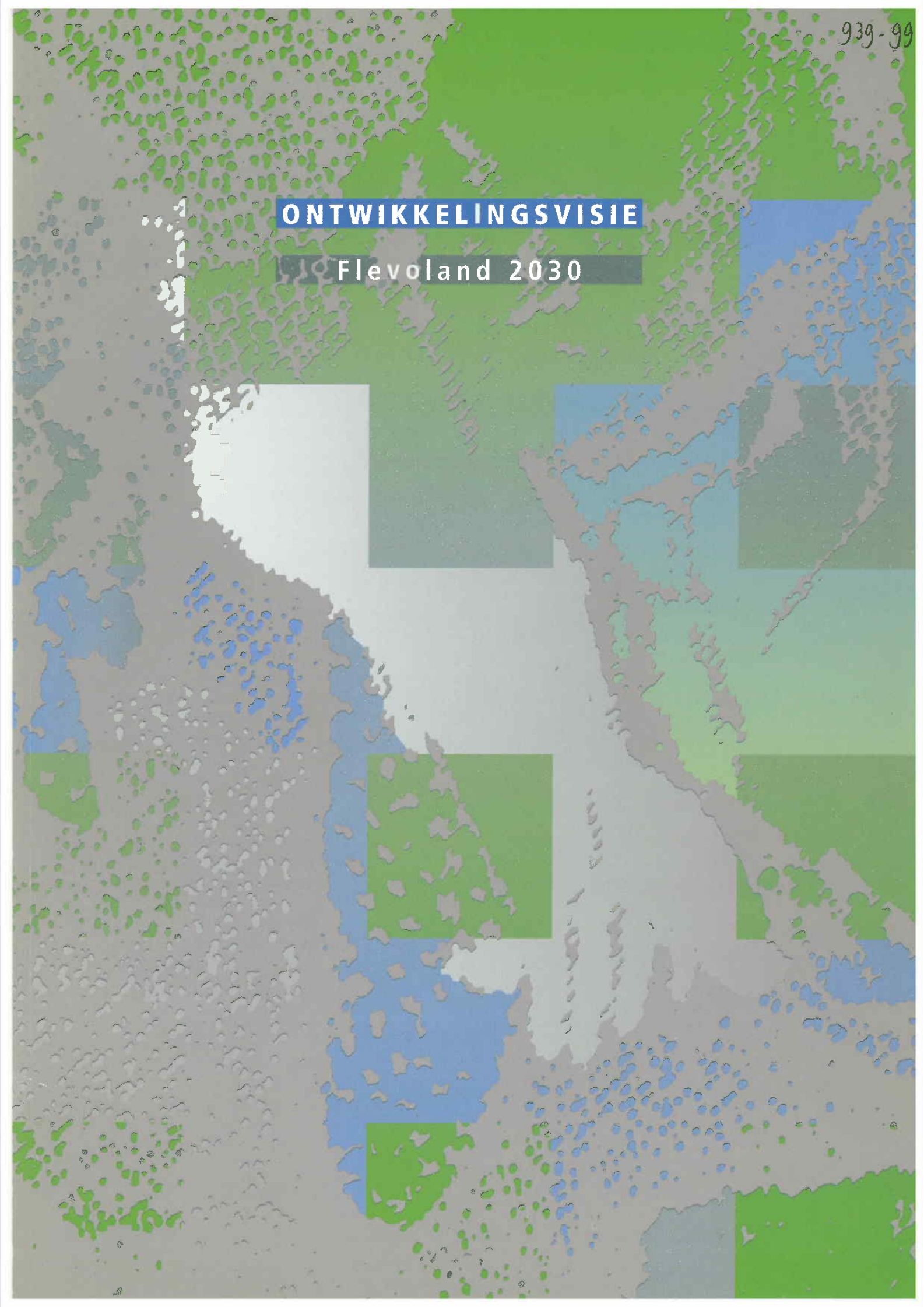
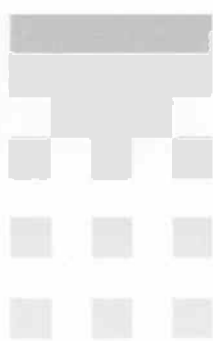

ONTWIKKELINGSVISIE

Flevoland 2030

Omgevingsplan

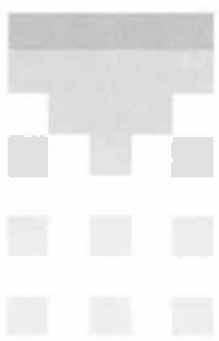
Het Omgevingsplan treedt in de plaats van de drie strategische plannen: Streekplan, Milieubeleidsplan en Waterhuishoudingsplan. De keuze om deze plannen in één Omgevingsplan onder te brengen, komt voort uit een aantal overwegingen. In de eerste plaats is er de wens tot vereenvoudiging van de plannen die zich over de leefomgeving in de provincie uitspreken. Daarnaast hecht het provinciaal bestuur aan een meer volledige integratie van deze plannen, onder gelijktijdige toevoeging van de planvorming voor de sociale en de economische structuur als een belangrijk onderdeel van de visie op de toekomstige ontwikkeling van Flevoland. Het Omgevingsplan spreekt zich daarom niet alleen uit over de fysieke inrichting en kwaliteit van het gebied, maar ook over de sociale structuur daarvan.

Het Omgevingsplan bevat een integraal omgevingsbeleid voor de korte en middellange termijn gebaseerd op een visie op de gewenste ontwikkeling in hoofdlijnen voor de langere termijn.

Het Omgevingsplan bestaat uit drie met elkaar samenhangende delen:

- de ontwikkelingsvisie: dit biedt een ontwikkelingsperspectief tot 2030 en heeft een richtinggevend karakter voor de ontwikkeling van de provincie op de lange termijn.
- het kaderstellende deel: hierin worden concreet geformuleerde beleidslijnen opgenomen voor de korte termijn (2000-2004), met een doorkijk naar de middellange termijn (2015), die van belang zijn voor praktische toepassing in (onderdelen van) de leefomgeving. Dit deel vormt de basis voor vergunningverlening, toetsing van plannen van andere overheden en overige activiteiten ter realisering van het voorgestane beleid.
- het programmatisch deel: geeft de gewenste activiteiten en financieel-economische gevolgen van het gedurende de planperiode te voeren omgevingsbeleid aan. In een meerjarenperspectief worden prioriteiten gesteld en wordt op hoofdlijnen inzicht geboden in de personele en financiële middelen voor de uitvoering van het Omgevingsplan.

Het Omgevingsplan heeft een werkingsduur van vier jaar, vanaf 2000. De werkingsduur van het plan kan eenmaal worden verlengd met twee jaar, hetgeen aansluit bij de eisen van de Wet milieubeheer.

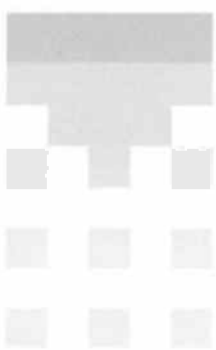
Ontwikkelingsvisie Flevoland 2030

“Toekomst op goede gronden”

7 januari 1999
ROV/98.082266/A

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
I Sociaal-economische ontwikkeling, milieukwaliteit en ruimtelijke structuur in samenhang	5
II Op weg naar 2030: beleidsuitgangspunten	9
1 Maatschappij en omgeving in wisselwerking	9
• Sociale structuur	9
• Wonen	10
• Voorzieningen	10
• Werk en inkomen	11
• Mobiliteit	12
2 Milieu en water in samenhang met ontwikkeling	13
• Ontwikkelingen	13
• Kwaliteit van milieu en water	15
• Watersystemen	16
• Drinkwatervoorziening	17
3 Ruimtelijke structuur in ontwikkeling	18
• Wonen	18
• Werken	19
• Infrastructuur	21
• Ontwikkelingen landelijk gebied	21
• landbouw	21
• recreatie en toerisme	22
• landschap	23
• natuur	24
• IJsselmeer, Markermeer en randmeren	24
III Ontwikkelingskaart 2030	27

Voorwoord

In deze "Ontwikkelingsvisie Flevoland" worden voor de periode tot 2030 de hoofdlijnen voor de gewenste verdere ontwikkeling en het beheer van de provincie geschetst. Deze hoofdlijnen zijn tot stand gekomen op basis van een intensieve dialoog met mede-overheden, maatschappelijke organisaties en de inwoners van Flevoland. Het provinciaal bestuur kent veel betekenis toe aan dit interactieve proces van informatie-uitwisseling en kennis- en idee-ontwikkeling en is de vele deelnemers aan dit interactieve proces bijzonder erkentelijk voor de getoonde inzet en betrokkenheid.

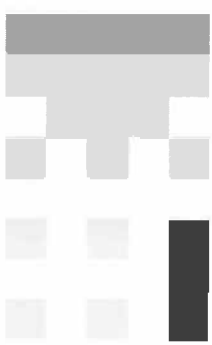
De provincie is de discussie aangegaan op basis van een aantal vraagstukken. Centraal daarin staat de groei die Flevoland de komende decennia kan en wil doormaken met behoud, en waar nodig versterking, van essentieel geachte kwaliteiten van de provincie. Deze "omgevingskwaliteit" wordt vanuit een drietal invalshoeken in onderlinge samenhang benaderd:

- sociaal-economisch: de sociale structuur van de maatschappij met de daartoe benodigde voorzieningen ten behoeve van werkgelegenheid, inkomensvorming en maatschappelijke, op zorg gerichte, educatieve en culturele dienstverlening;
- milieu: de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, bodem en lucht, het tegengaan van de productie van afval, emissies, geluid- en andere hinder en het zorgvuldig omgaan met (niet vernieuwbare) grondstoffen;
- ruimte: de ruimtelijke inrichting en kwaliteiten van Flevoland met de ontwikkeling van steden, dorpen, natuur, landelijk gebied en infrastructuur.

De gemaakte keuzen zijn gericht op het creëren van goede bestaansvoorwaarden voor de inwoners van Flevoland. Hieraan zullen velen een bijdrage moeten leveren: de gemeenten en waterschappen, maatschappelijke organisaties en instellingen, het bedrijfsleven en, niet in de laatste plaats, de inwoners zelf. Waar het gaat om bijvoorbeeld de planologische positie van deze provincie in wijder verband en de directe verantwoordelijkheid voor de aanleg van goede verbindingen met de rest van het land moet ook het rijk een bijdrage leveren. Voorts heeft het rijk een ondersteunende rol bij het tot stand brengen van voldoende voorzieningen voor de snel groeiende bevolking.

Voor de gezamenlijke inbreng van al deze partijen is het van belang dat er een gemeenschappelijk beeld is van de toekomstige ontwikkeling van de provincie. Als eerste onderdeel van het Omgevingsplan beoogt de Ontwikkelingsvisie Flevoland 2030 deze functie te vervullen.

De Ontwikkelingsvisie is geen blauwdruk van de toekomst. In de visie is de voor Flevoland gewenste toekomstige ontwikkeling op langere termijn geschetst, waarmee ook richting wordt gegeven aan het korte en middellange termijn beleid. Op basis van nieuwe inzichten of gewijzigde omstandigheden kan de visie worden verfijnd, aangevuld en mogelijk gewijzigd. Na vaststelling van de Ontwikkelingsvisie kan worden gewerkt aan realisering van de gewenste ontwikkeling, waarbij de samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven, instellingen en bevolking essentieel is.

Sociaal-economische ontwikkeling, milieukwaliteit en ruimtelijke structuur in samenhang

De laatste decennia hebben wonen en werken zich veel meer gespreid over het land. Vanuit de Randstad bewogen deze functies zich naar vooral Noord-Brabant, Gelderland en Flevoland. Met name in Flevoland leidt dit al lange tijd tot een stevige groei van de bevolking en de bedrijvigheid. Verwacht wordt dat dit proces zich doorzet. De bevolking verplaatst zich steeds vaker en over steeds grotere afstanden voor het woon-werkverkeer, bezoek aan familie en vrienden, culturele manifestaties, recreatievoorzieningen en allerhande medische en maatschappelijke voorzieningen. Mobiliteit is bij deze activiteiten positief te waarderen, het betekent immers vitaliteit. Toenemende mobiliteit kan echter in de piekuren ook leiden tot een zwaar belast spoorwegnet en grote stagnatie op de wegen. Dit alles leidt tot een toenemende belasting van het milieu.

Deze processen tekenen zich in geheel Nederland af. In Flevoland is daarbij sprake van grotere afstanden tussen de kernen, een zwakkere openbaar vervoerstructuur en een bij de bevolkingsgroei achterblijvende ontwikkeling van maatschappelijke, op zorg gerichte, educatieve en culturele dienstverlening. Deze omstandigheden leiden tot een bovengemiddelde (auto)mobiliteit.

Naast de grotere mobiliteit van de samenleving vindt tegelijkertijd een toename van het stedelijk ruimtegebruik plaats, met name voor het wonen, maar ook voor het werken en de infrastructuur. De groei van het stedelijk ruimtegebruik voor wonen is zowel het gevolg van de toename van het aantal huishoudens als van het aantal benodigde vierkante meters per huishouden. Hierdoor hebben de stedelijke uitbreidingen een ruim karakter gekregen in vergelijking met de compacte stadslichamen en kleinere woningen uit de vooroorlogse tijd.

Kenmerkend voor Flevoland is de beperkte werkgelegenheid in relatie tot de aanwezige beroepsbevolking. Het grote aantal forensen naar werkplekken buiten de provincie is hiervan het gevolg. Voor de mensen die elders werken hoeft dit niet altijd bezwaarlijk te zijn. Vaak kan dit echter negatief uitwerken op het tot stand komen van een goede sociale structuur in de steden en dorpen van waaruit dit pendelen plaatsvindt. Er resteert immers minder tijd voor huiselijke activiteiten en maatschappelijke bezigheden.

Uit het voorgaande blijkt dat er sprake is van een duidelijke samenhang tussen de opbouw van de samenleving en de eisen die aan de inrichting van de omgeving worden gesteld. Adequate verbindingen, goede mogelijkheden voor inkomensvorming en een goed voorzieningenniveau vormen hiervoor de basis. Vanzelfsprekend hangt dit ook samen met de kwaliteiten van de omgeving: een schoon milieu, rust, ruimte en groen, evenals met een zorgvuldig ingericht en vormgegeven stedelijk en landelijk gebied. Deze samenhang tussen sociale kwaliteit, milieukwaliteit en de kwaliteit van de ruimtelijke inrichting is het vertrekpunt voor het omgevingsbeleid.

De snelle groei van de bevolking en de bedrijvigheid heeft directe gevolgen voor de ontwikkeling van de sociale structuur, het milieu en de ruimtelijke inrichting. Deze onderlinge beïnvloeding is bijzonder complex. Duidelijk is dat de oorspronkelijk situatie van het gebied door de komst van grote aantallen mensen en bijbehorende functies en activiteiten onder druk komt te staan.

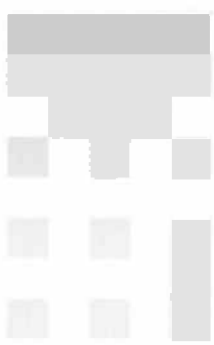
Het milieu- en waterbeleid zullen daarom in het te voeren omgevingsbeleid nauw moeten worden verbonden met de ruimtelijke en sociale ontwikkeling van het gebied op basis van een duidelijk normatieve, maar tegelijk ook ontwikkelingsgerichte instelling.

Voor de sociale structuur is sprake van een andersoortige relatie tussen de groei van de bevolking en de voorzieningen. Hier is sprake van de handicap dat veel van de voorzieningen wel beschikbaar zijn, maar op een grote afstand liggen (veelal op het "oude land") en deel uitmaken van een reeds lang bestaande structuur. Het opbouwen van een nieuwe voorzieningenstructuur kost energie, tijd en overtuigingskracht. Voor vestiging van bedrijven en culturele voorzieningen is er een minder directe relatie met de bevolkingsgroei. Alleen voor de bevolkingsvolgende detailhandel en zakelijke dienstverlening bestaat er een directe relatie tussen vraag en aanbod. De kans echter dat zich bedrijven en instellingen vestigen is zonder een snelle en continue groei van de bevolking beduidend minder groot dan met deze groei.

Aanleg van infrastructuur moet op de bevolkingsgroei anticiperen en zou daarmee als voorinvestering aangelegd moeten zijn. De praktijk leert anders. De groei van de bevolking en daarmee het dichtslippen van veel weg- en railverbindingen blijkt vaak een factor te zijn waarmee druk ontstaat op een betere ontsluiting van de nieuwe locatie naar de omgeving. Dit vergt echter veel geduld van de mensen die dit tekort aan infrastructuur dagelijks ervaren en kan remmend werken op de regionale ontwikkeling. Ondanks de complexiteit van dit verband is niettemin de vraag gerechtvaardigd of de ontwikkeling van Flevoland niet op een punt is gekomen waar continuering van de snelle bevolkingsgroei niet langer verantwoord is zonder een duidelijk uitzicht op met name de aanleg van infrastructuur en de realisering van die sociale voorzieningen die nodig zijn voor het laten ontstaan van complete stedelijke samenlevingen met een aanvaardbaar niveau van dienstverlening.

Een van de intenties bij het ontwikkelen van Flevoland is dat voor de wijdere omgeving ruimte kon worden geboden aan hervestiging van personen, bedrijven en instellingen die op het "oude land" in ruimtelijke problemen kwamen te verkeren. Dit werd veroorzaakt door ruilverkavelingen, aanleg van infrastructuur of uitvoering van verstedelijkingsplannen, maar ook door de behoefte aan bedrijfsuitbreiding of als gevolg van woningnood. Hiervoor werd grootscheepse landinrichting en stedebouw in Flevoland in gang gezet. Deze opvangfunctie kan Flevoland nog wel vervullen voor functies als wonen en bedrijvigheid, maar als gevolg van het voltooiën van de uitgifte van de gronden niet meer voor nieuwe agrarische bedrijven.

Het Zuiderzeeproject (afsluiting Zuiderzee en gedeeltelijke inpoldering) kende naast doelstellingen als voedselproductie en vergroting van de veiligheid tegen overstromingen ook als doelstelling de verbindingen tussen de verschillende delen van Nederland te verbeteren. In westelijke richting is dit door de benutting van de Afsluitdijk en de dijk Lelystad-Enkhuizen als wegverbinding slechts ten dele gelukt: voorzien was dat de Markerwaard hierin een rol zou kunnen spelen.

In noord/noordoostelijke richting zijn daartoe belangrijke aanzetten gegeven met de aanleg van de A6, A27 en N50 als wegverbindingen.

Gelijktijdig met de afnemende betekenis van Flevoland voor de opvang van ruimte-behoevende functies elders uit het land, neemt de aandacht voor een goede externe en interne infrastructuur en economische en sociale structuur sterk toe. Doel van het versterken van deze structuur is een betere aansluiting op en vervlechting met de landelijke structuur, zowel in technisch (infrastructuur), economisch (werkgelegenheid) als in sociaal (voorzieningen) opzicht.

Als gevolg van de ligging op de overgang van de Randstad naar het noorden en oosten van het land kan Flevoland met een optimaal uitgebouwde infrastructuur de eertijds reeds voorziene schakelfunctie vervullen. Deze kan in belang en intensiteit toenemen naarmate de noordelijke staten in Europa zich meer invoegen in de Trans-Europese samenwerking die door de Europese Commissie via tal van programma's wordt gestimuleerd. Het daadwerkelijk vervullen van de schakelfunctie vooronderstelt overigens wel de nodige wil en voortvarendheid in eigen land om de daarvoor benodigde geleiding (de infrastructuur) tijdig en op adequate wijze tot stand te brengen.

Flevoland zou een rol kunnen spelen op het terrein van het internationale luchtverkeer, mocht het onmogelijk blijken elders in Nederland een locatie voor voldoende luchthavencapaciteit te vinden. In beginsel zou dan in het Markermeergebied ruimte daarvoor kunnen worden gevonden. Het provinciaal bestuur heeft zich in dit verband bereid getoond naar oplossingen in dit gebied te helpen zoeken.

Het centrale vraagstuk voor de komende jaren is hoe Flevoland zich evenwichtig verder kan ontwikkelen, temidden van een ruimtelijke en sociaal-economische omgeving die grote druk op het gebied uitoefent. Tegelijkertijd moet een steeds grotere aandacht uitgaan naar het beheer en de consolidatie van het bestaande gebied dat immers ook met veel zorg is opgebouwd. Daarbij komen vraagstukken aan de orde op het gebied van de ruimtelijke ordening, natuur, landschap, verkeer en vervoer, milieu, waterhuishouding, wonen, onderwijs, cultuur, het maatschappelijk leven, werkgelegenheid en economie. De keuzen die nu daarover worden gemaakt bepalen in hoge mate hoe Flevoland er in de toekomst uitziet. Ten behoeve van de besluitvorming over de verstedelijking is een Effectrapport Stedelijke Ontwikkeling Flevoland (eerste fase) opgesteld. De voorliggende Ontwikkelingsvisie gaat daarbij uit van de volgende centrale doelstelling.

Centrale doelstelling

De provincie streeft naar een voortgaande groei in Flevoland, zodanig dat inwonertal, verbindingen, voorzieningenniveau, werkgelegenheid en inkomensvorming goed op elkaar zijn afgestemd. Centraal in het beleid staat een goede kwaliteit van de samenleving. Behoud van een goede kwaliteit van milieu, water, natuur en landschap is hierbij voorwaarde. Voor de inwoners van Flevoland is bescherming tegen overstromingen van cruciaal belang.

Vanaf 2010 is een jaarlijkse groei van 2.000 à 2.500 woningen leidend tot een inwonertal van circa 500.000 inwoners in 2030 het uitgangspunt. Dit groeitempo volgt de natuurlijke aanwas en biedt waar nodig enige ruimte voor extra ondersteuning van de sociale structuur (voorzieningen).

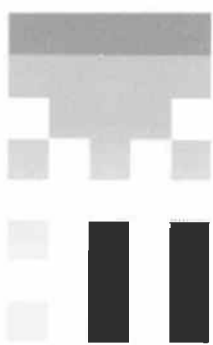
In het algemeen zal bij verdere verstedelijking van Flevoland het accent liggen op Almere en Lelystad ter ondersteuning van de centrale functie van deze steden voor de gehele provincie. Daarnaast wordt de centrale positie van Emmeloord als verzorgingskern voor de Noordoostpolder en directe omgeving ondersteund. Een hoger groeicijfer dan hiervoor aangegeven is denkbaar, maar maakt de ontwikkeling van een geheel nieuwe bouwlocatie noodzakelijk. Daartoe dient zich in de eerste plaats het zuidelijk deel van de provincie aan binnen de Oostflank van de Noordvleugel van de Randstad. Deze ontwikkeling kan echter alleen plaatsvinden als daarmee de algehele sociale en ruimtelijke kwaliteit van Flevoland kan worden versterkt. Deze verdere verstedelijking betreft dus een integrale ontwikkeling van wonen, werken, infrastructuur, groenstructuur en recreatie.

Gelet op ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van de gemeenten wordt een inwonertal van circa 500.000 mensen met bijbehorend werkgelegenheids- en voorzieningenniveau goed inpasbaar geacht.

De gemaakte afspraken met het rijk over de omvang van de woningbouw in de periode tot 2010 zullen worden gerespecteerd, waarmee Flevoland dan zo'n 400.000 inwoners zal tellen. Voor de periode daarna wordt uitgegaan van een woningbouwtempo dat overeenkomt met de woningbehoefte die voortkomt uit de plaatselijke bevolking (natuurlijke aanwas). Daarbij kan waar nodig enige extra groeiruimte worden geboden ter ondersteuning van de maatschappelijke ontwikkeling. Almere en Lelystad kunnen bij een groei die uitstijgt boven de eigen woningbehoefte beide beperkt woningzoekenden van elders opvangen. De keuze voor het accent op verdere verstedelijking in juist deze gemeenten is gemaakt op grond van gewenste bundeling van verstedelijking langs hoofdinfrastructuur aansluitend op de bestaande en toekomstige stedelijke structuur, de regionale positie die deze steden innemen voor onderwijs en andere voorzieningen en het feit dat de vraag naar woningen met name vanuit de Randstad komt. Dit motiveert ook de Oostflank als gebied voor omvangrijke verstedelijking, mocht een krachtige groei aan de orde komen. Vanuit de donorgebieden zal dan echter flinke steun moeten worden geboden bij het verbeteren van de technische, economische en sociale structuur in het opvanggebied. Een voldoende bijdrage van het rijk in de bijbehorende fysieke en sociale infrastructuur is voor de provincie voorwaarde om aan een door het rijk beoogde extra opvangtaak na 2010 mee te werken.

De centrale doelstelling vereist een sterke sturing op verstedelijking, ook gelet op het feit dat marktpartijen duidelijkheid vragen over de toekomstige ontwikkelingsrichting.

In het volgende hoofdstuk wordt de centrale doelstelling verder uitgewerkt. Achtereenvolgens komen aan de orde de ontwikkeling van de sociale structuur, milieu en water en de ruimtelijke structuur. Tot slot wordt de visie in beeld gebracht op de Ontwikkelingskaart.

Op weg naar 2030: beleidsuitgangspunten

1 Maatschappij en omgeving in wisselwerking

Hoofddoelstelling

In het licht van de mogelijke negatieve sociale gevolgen van een (te) snelle groei, kiest de provincie voor een ontwikkeling waarbij de verbetering van de sociale kwaliteit, dat wil zeggen het bewerkstelligen van een goede sociale structuur die uitnodigt tot maatschappelijke deelname, en de aanwezigheid van een toereikend voorzieningenpakket, centraal staat. Dit betekent dat onderwijs, arbeid, inkomen en voorzieningen op het terrein van zorg, cultuur en vrije tijd voor een ieder beschikbaar en bereikbaar zijn. Gelet op veiligheid, gezondheid en ontplooiingsmogelijkheden dienen de inspanningen ook gericht te zijn op een goede woon-, werk- en leefomgeving.

De Flevolandse samenleving neemt in omvang toe en kent steeds meer verschillende groepen met hun eigen voorkeuren en behoeftes. Daarbij zijn er tekenen van een toenemende maatschappelijke en ruimtelijke scheiding van die groepen in de samenleving. Dit leidt er toe dat in Flevoland een groeiende vraag is te verwachten naar op deze groepen afgestemde woon- en werkmilieus en gedifferentieerde hoogwaardige voorzieningen op het terrein van onderwijs, gezondheidszorg, jeugdzorg, ouderenzorg, sport en cultuur. Dit alles in samenhang met een zich verder ontwikkelend bewustzijn over het belang van de kwaliteit van de omgeving.

Sociale structuur

De sociale structuur wordt gevormd door het functioneren van professionele voorzieningen en de mate waarin en de wijze waarop inwoners deelnemen aan maatschappelijke activiteiten en zich betrokken voelen bij en verantwoordelijk zijn voor de woon- en leefomgeving. Vooral in een snelgroeiende provincie als Flevoland met veel nieuwkomers wordt het nog niet volgroeid zijn van een sociaal netwerk als een belangrijk gemis gevoeld. Voor een deel komen sociale netwerken spontaan tot stand in buurten, sportverenigingen en in werkrelaties. Ook diverse vormen van vrijwilligerswerk leveren een bijdrage aan het tot stand komen en versterken van sociale netwerken.

Beleidsuitspraak -1-

De provincie stimuleert Initiatieven die er aan bijdragen dat sociale netwerken verder uitgroeien en bereikbaar zijn voor een ieder die daaraan wil deelnemen. Hierdoor kan de maatschappelijke samenhang worden vergroot.

Wonen

Bij de toekomstige vraag naar woningen gaat het niet alleen om de woning zelf, maar wordt ook de woonomgeving steeds belangrijker. Het gaat om kwaliteiten die samenhangen met de directe woonomgeving: voorzieningen, groenstructuren, recreatiemogelijkheden, veiligheid en een schone omgeving. Als gevolg van veranderingen in samenstelling van de bevolking en veranderende leefpatronen zal op de langere termijn de vraag naar woningen wijzigen. Zo zal in toenemende mate rekening moeten worden gehouden met de woningbehoefte van jongeren, ouderen en gehandicapten aan geschikte woningen in bij hen passende woonmilieus. De bestaande woningvoorraad en woningbouw op nieuwe locaties moeten zo goed mogelijk worden afgestemd op de vraag. Naast een voldoende aanbod goedkope huurwoningen voor de lagere inkomensgroepen, vergroting van het aandeel woningen voor kleine en oudere huishoudens, zal de markt een structurele vergroting van het aandeel koopwoningen vragen. Toevoegingen in de nieuwbouw moeten mede worden gezien op eventuele consequenties voor de bestaande woningvoorraad. Een afgewogen samenspel tussen beheer en herstructurering van bestaande stedelijke gebieden en nieuwbouw op uitbreidingslocaties is noodzakelijk.

Beleidsuitspraak -2-

De provincie streeft naar een op de behoefte afgestemd en een naar grootte en prijs gedifferentieerd woningbestand. Het gaat hierbij niet alleen om toevoeging van nieuwe, maar ook om tijdige vernieuwing van bestaande woonmilieus. Omwille van de sociale samenhang dient hierbij op basis van samenwerking met betrokkenen aandacht te worden besteed aan menging van functies (wonen, werken en voorzieningen) op wijk- en buurtniveau, veiligheid en het voorzieningenniveau.

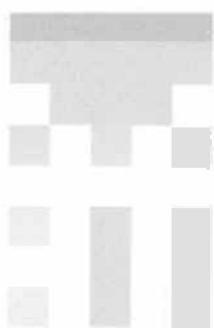
Voorzieningen

De dagelijkse voorzieningen zijn momenteel in vrijwel alle woonkernen van Flevoland aanwezig. In snel groeiende gebieden is echter vaak sprake van een tijdsverschil tussen het inwonertal en de realisering van voor dit inwonertal benodigde (bevolkingsvolgende) voorzieningen. Inspanningen blijven nodig om dit verschil zo beperkt mogelijk te houden, met name waar het gaat om essentiële voorzieningen voor onderwijs en zorg.

Veelal bestaat er ook een spanning tussen kwaliteit en bereikbaarheid van voorzieningen. Hierbij is van belang dat veel gebruikte voorzieningen op korte afstand van inwoners beschikbaar zijn. Indien dit niet mogelijk is, dienen ze toch goed bereikbaar te zijn, ook voor minder mobiele bevolkingsgroepen.

Daarnaast is voor versterking van de kwaliteit van het Flevolandse woon- en leefmilieu van belang dat uitbreiding plaatsvindt van hoogwaardige, niet direct bevolkingsvolgende voorzieningen, onder meer op het gebied van zorg, hoger onderwijs, ontspanning (bijvoorbeeld sport) en cultuur. Dergelijke voorzieningen verhogen niet alleen de kwaliteit van het bestaan, maar leveren ook -doordat mensen elkaar daar ontmoeten- een bijdrage aan de versterking van de sociale samenhang. Daarnaast zijn die voorzieningen belangrijk voor vestiging van bedrijven.

Flevolandse zijn nu nog regelmatig aangewezen op zorgvoorzieningen buiten de provincie. De oorzaak hiervan is veelal dat in de provincie nog niet voldoende draagvlak aanwezig is om de voorziening te realiseren. Een andere oorzaak is dat door de rijksoverheid onvoldoende middelen beschikbaar worden gesteld voor het vestigen van voorzieningen. Om allerlei redenen is het van belang dat de voorzieningen zo

dicht mogelijk bij de plaats waar de zorgvraag zich voordoet voorhanden zijn. Daarnaast dient de toegankelijkheid van de beschikbare voorzieningen voor bepaalde doelgroepen te verbeteren.

Beleidsuitspraak -3-

De provincie zal voor de sociale ontwikkeling van Flevoland bevorderen dat een voorzieningenpatroon wordt gecreëerd en in stand wordt gehouden dat naar omvang, samenstelling en ruimtelijke spreiding aansluit bij de behoeften van de bevolking en dat bijdraagt aan een goed woon- en leefklimaat. Gespecialiseerde voorzieningen zullen in de grotere kernen worden geconcentreerd. De eenmalig in Flevoland voorkomende centrale voorzieningen horen, uit een oogpunt van bereikbaarheid en ter ondersteuning van de centrale functie van de steden, thuis in Lelystad of in Almere. Voor Emmeloord geldt het behouden van een verzorgingspositie voor de Noordoostpolder en directe omgeving. Zo mogelijk zal in de dorpen in Flevoland een draagvlak voor primaire voorzieningen zoals basisonderwijs, medische zorg, detailhandel, jongerenwerk en ouderenzorg in stand moeten worden gehouden. Daarom wordt de gelegenheid geboden bouwstromen te realiseren die in de behoefte voorzien van de natuurlijke groei alsmede van enige extra groeimogelijkheid. Mochten de woningbouwstromen desalniettemin onvoldoende blijken om alle primaire voorzieningen in stand te houden, dan zal een zodanige organisatie van maatschappelijke en commerciële dienstverlening tot stand moeten worden gebracht dat adequaat in deze behoeften kan worden voorzien.

Beroepsonderwijs en hoger onderwijs zijn van groot belang, omdat het aandeel hoger opgeleiden in Flevoland sterk achterblijft bij het landelijk gemiddelde. Het beleid zal zich daarom richten op verbeterde opleidingsmogelijkheden binnen de provincie. De aanwezigheid ervan is belangrijk voor de persoonlijke ontplooiing, maar ook als vestigingsfactor voor huishoudens en bedrijven.

Beleidsuitspraak -4-

Het accent in het provinciaal onderwijsbeleid ligt op het versterken van een gedifferentieerd aanbod van voortgezet onderwijs in alle gemeenten. Daarnaast zal de provincie zich inzetten voor het handhaven van het hoger beroepsonderwijs in Dronten, de verdere uitbouw van hoger beroepsonderwijs in Lelystad en hoger en wetenschappelijk onderwijs in Almere.

Werk en inkomen

Werk en inkomen spelen een belangrijke rol in de sociale ontwikkeling. De mogelijkheid zelf een inkomen te verdienen bepaalt immers in sterke mate de ruimte van individuen om in hun behoeften te voorzien en maakt ook deelname aan andere facetten van het maatschappelijke leven gemakkelijker. Het verrichten van (betaald) werk draagt bij aan de ontplooiing van individuen en het ontwikkelen van sociale netwerken.

Beleidsuitspraak -5-

Het provinciaal beleid beoogt de beschikbaarheid van betaald werk voor de gehele beroepsbevolking. Zo mogelijk binnen de provincie, maar in elk geval op een vanuit de woonplaats goed bereikbare werkplek.

In Flevoland wordt plaats geboden aan een breed scala van economische activiteiten. Ondanks grote inspanningen ter bevordering van de werkgelegenheid, kan naast inkomende pendel een belangrijke uitgaande pendelstroom niet worden uitgesloten. In absolute termen kan de pendelstroom zelfs nog verder toenemen. Een sterke verbetering van de verbindingen met de elders gelegen werkgebieden, met nadruk op hoogwaardig openbaar vervoer, is daarom noodzakelijk. De keus voor een bestendige economische ontwikkeling houdt in dat er belang wordt gehecht aan de lange termijn perspectieven van nieuwe activiteiten. Bij het aantrekken van bedrijven wordt daarom niet alleen gelet op de relatie met het beschikbare arbeidsaanbod, maar vooral bij stuwende activiteiten wordt ook gelet op veranderende concurrentieverhoudingen op internationaal niveau.

Beleidsuitspraak -6-

Het provinciaal beleid is gericht op het stimuleren van kansrijke en toekomstgerichte bedrijvigheid. Gezien de veranderende internationale concurrentieverhoudingen zal deze bedrijvigheid steeds meer moeten voldoen aan eisen van hoogwaardigheid en kennisintensiteit. Daarnaast blijft aandacht uitgaan naar het bevorderen van werkgelegenheid voor minder geschoolden en andere groepen die moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt.

De provincie zal eraan bijdragen dat de beroepsbevolking zo goed mogelijk is toegerust voor het type werk dat een dergelijke ontwikkeling vraagt. Een meer evenwichtige samenstelling van de bevolking naar inkomensgroepen verdient aanbeveling. Het beleid moet daarbij gericht zijn op het stimuleren van het aantrekkelijk maken van het woonmilieu voor de hoogste inkomensgroepen. Overigens blijft het uitgangspunt dat er ook voor de lagere inkomensgroepen voldoende mogelijkheden moeten blijven om in Flevoland passend te kunnen wonen.

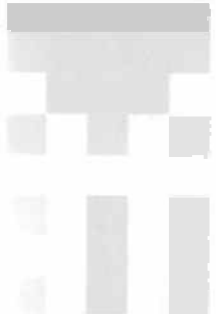
Mobiliteit

Het zich kunnen verplaatsen is ook in sociaal opzicht van belang voor het goed functioneren van de samenleving. De mobiliteit in Nederland en de gemiddelde mobiliteit per persoon zal per saldo in de periode tot 2030 toenemen. Hierbij is een aantal ontwikkelingen al ingecalculeerd dat mogelijk voor een remmende werking op de groei van de mobiliteit zorgt, of leidt tot een betere spreiding over de dag. Dit zijn maatschappelijke (arbeidstijdverkorting, arbeidsflexibilisering), technologische (telewerken) en demografische (vergrijzing) ontwikkelingen.

De landelijke trend van groeiende mobiliteit wordt in Flevoland versterkt door de sterke bevolkingsgroei. Het is te verwachten dat de huidige bovengemiddelde automobiliteit per persoon in Flevoland, door de ontwikkeling van werkgelegenheid en voorzieningen in de breedste zin, iets af zal nemen en zal toegroeien naar het Nederlandse gemiddelde.

Beleidsuitspraak -7-

Toename van de mobiliteit wordt uit een oogpunt van sociale participatie als inherent aan maatschappelijke ontwikkelingen gezien. De toename van de vermijdbare groei van de automobiliteit wordt tegengegaan, waarbij bevordering van openbaar vervoer en het gebruik van de fiets een belangrijke rol zullen spelen.

Uitbreiding van de Flevolandse verkeer- en vervoerinfrastructuur blijft noodzakelijk om de bereikbaarheid te verbeteren. Daarbij moet in de groei van de mobiliteit op een effectieve en duurzame wijze worden voorzien, zodat mensen op een goede en verantwoorde manier kunnen blijven deelnemen aan maatschappelijke processen.

2 Milieu en water in samenhang met ontwikkeling

Hoofddoelstelling

De provincie streeft naar een goede kwaliteit van het milieu en het water. Om dit te bereiken, is het beleid van de provincie gericht op een ontkoppeling van enerzijds ruimtelijke ontwikkeling en economische groei en anderzijds toename van de druk op milieu en water. Deze ontkoppeling houdt in dat de druk (productie van afval, uitstoot van emissies, energiegebruik, drinkwatergebruik, grondstoffen-gebruik) bij voortgaande ruimtelijke en economische ontwikkeling minder dan evenredig toeneemt met het activiteitsniveau en het aantal inwoners. Het beleid van de provincie blijft daarbij gericht op het behoud en de versterking van de kwaliteit van milieu en water (behalen van tenminste de landelijk overeengekomen normen voor het kwaliteitsniveau).

Bij een voortgaande ruimtelijke ontwikkeling en economische groei moet de kwaliteit van het milieu en het water in Flevoland ook in 2030 goed zijn. De afgelopen jaren hebben, per activiteit, een dalende trend laten zien van de emissies van veel milieubelastende stoffen. Bij voortgaande snelle economische groei en intensiever gebruik van de ruimte zijn extra inspanningen nodig om in de periode tot 2030 de druk op het milieu en het water binnen aanvaardbare grenzen te houden. Door de "volume"-effecten (toename aantal inwoners, bedrijven, woningen, mobiliteit) kan immers de verontreiniging van milieu en water, de versnippering van natuur en landschap, de hinder en het gebruik van (niet vernieuwbare) voorraden toenemen. Dit vraagt om een doelgericht milieu- en waterbeleid.

Ontwikkelingen

De provincie staat voor de uitdaging een economische en ruimtelijke ontwikkeling tot stand te brengen, die hand in hand gaat met een goed beheer van ruimte, bodem, water, lucht, natuur en een beperking van afval en emissies. De hoofddoelstelling van een minder dan evenredige toename van de milieudruk bij een voortgaande ruimtelijke ontwikkeling en economische groei, betekent dat de komende decennia op het niveau van het individuele bedrijf een nog intensievere inspanning dan voorheen wordt gevraagd om een milieubewuste bedrijfsvoering toe te passen, waarbij de bronaanpak centraal staat. Gelet op de gewenste ontkoppeling, bevordert de provincie het aantrekken van minder milieubelastende bedrijvigheid.

Bij de in het voorgaande geschetste toename van de mobiliteit als maatschappelijk verschijnsel, treden ook ongewenste effecten op. De groei van de automobilititeit veroorzaakt namelijk emissies van milieuverontreinigende stoffen, geluidhinder, versnippering, fileproblemen en verkeersonveiligheid. In dit licht gezien streeft de provincie er naar de groei van de automobilititeit af te remmen.

De toename van de milieudruk wordt, behalve door normatief optreden, ook beperkt door verschuiving naar schonere vormen van economische activiteiten. Dit als gevolg

van een verandering in de structuur van de economie die ontstaat doordat de dienstensector veel sneller groeit dan de industrie.

Voor het reduceren van de milieudruk per product biedt de toepassing van nieuwe technologie, kennisvermeerdering bij bedrijven en samenwerking tussen overheden, bedrijven en standsorganisaties in het algemeen goede mogelijkheden. Door een gericht milieu- en technologiebeleid kan dit worden bevorderd.

Het is te verwachten dat de "biologische" landbouw en de "reguliere" landbouw steeds meer naar elkaar toe zullen groeien. De provincie ondersteunt dit proces op weg naar een duurzame landbouw. Hiermee wordt bedoeld op een sociaal-economisch gezonde agrarische sector, waarbinnen een schone productie en de zorg voor het beheer van het landelijk gebied een integraal onderdeel uitmaken van de bedrijfsvoering. Kringlopen voor nutriënten, energie, organische reststoffen en water worden in de landbouw zoveel mogelijk gesloten. Daardoor worden emissies sterk teruggedrongen en wordt uitputting van grondstoffen zoveel mogelijk tegengegaan. De ontwikkeling van nieuwe teelten, producten en nieuwe productiemethoden levert nieuwe kansen voor de agrarische sector, ook in internationaal opzicht. De agrarische onderzoeksinstellingen en kennisgerelateerde bedrijvigheid in de provincie spelen een sleutelrol in dit proces. De provincie stimuleert de verdere ontwikkeling hiervan.

Beleidsuitspraak -8-

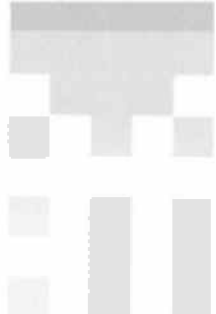
De provincie zal zowel de "biologische" landbouw als de "reguliere" landbouw ondersteunen in het ontwikkelingsproces naar een duurzame landbouw.

De provincie streeft er naar dat de belasting van het milieu, die voortvloeit uit de uitbreiding van stedelijke gebieden en de daarbij behorende bedrijvigheid, zo veel mogelijk wordt beperkt. Daarbij moet worden gedacht aan het sluiten van kringlopen (van water, grondstoffen, afval en energievoorziening) en het beschermen van bijzondere waarden (zoals archeologie en open ruimte), aan functiemenging en aan flexibel en aanpasbaar bouwen. Ook het vormen van samenhangende structuren van groene elementen en watergebieden in stedelijke en landelijke gebieden biedt, met name in uitbreidingsgebieden, goede mogelijkheden voor het combineren van functies. De provincie bevordert dat alle bestaande en toekomstige bedrijventerreinen duurzaam worden ingericht. Hierbij is bijzondere aandacht nodig voor het benutten van restwarmte en waterbesparing.

Beleidsuitspraak -9-

De provincie zal duurzame (stede)bouw bevorderen, in het bijzonder gericht op een efficiënte en duurzame energievoorziening, het sluiten van waterkringlopen en het beperken van het gebruik en het stimuleren van hergebruik van grondstoffen.

Gezien de eindigheid van de voorraad fossiele brandstoffen, zal in de komende decennia meer moeten worden overgeschakeld op het gebruik van duurzame energiebronnen. Flevoland heeft veel mogelijkheden voor opwekking van duurzame energie, zoals zonne-energie, windenergie en biomassa. Daarnaast biedt de in deze visie voorziene voortgaande groei kansen voor opwekking van duurzame energie en

energiebesparing. Bij de inrichting van stedelijke gebieden en de vormgeving van gebouwen dienen deze kansen zoveel mogelijk te worden benut, waarbij rekening wordt gehouden met de ruimtelijke kwaliteit.

De provincie wil duurzame energiebronnen stimuleren. De vraag naar energie kan onder meer worden beïnvloed door energiezuinig bouwen en door het optimaliseren van de energie-infrastructuur.

Beleidsuitspraak -10-

De provincie wil de emissies die samenhangen met het fossiele energiegebruik (CO₂) verminderen door stimulering van de opwekking van duurzame energie en beperking van het energiegebruik.

Voor de bescherming van het milieu moeten afvalstoffen op een doelmatige manier worden verwijderd. In de periode tot 2030 wil de provincie het ontstaan van afval zoveel mogelijk voorkomen en het hergebruik en de nuttige toepassing van afval stimuleren. Het streven is daarbij gericht op zo hoogwaardig mogelijke vormen van hergebruik.

Het Flevolandse brandbare bedrijfs- en huishoudelijk afval wordt buiten de provincie verbrand. Gelet op verwachte ontwikkelingen in de afvalverwerking, zal er in Flevoland geen afvalverbrandingsinstallatie voor huishoudelijk en bedrijfsafval komen. Afvalstoffen die niet herbruikbaar, niet nuttig toepasbaar, niet reinigbaar, of niet verbrandbaar zijn, zullen gecontroleerd worden gestort op een locatie met een adequaat voorzieningenniveau.

Grondstoffen als zand, grind en klei worden schaarser. De provincie heeft voor de woning-, utiliteits- en grond-, weg- en waterbouw in Flevoland veel van deze grondstoffen nodig. Om daarin te kunnen blijven voorzien zal er zo zuinig mogelijk omgegaan moeten worden met deze grondstoffen. Ook wordt ingezet op hergebruik van bouw- en sloopafval, dat kan plaatsvinden onder milieuhygiënisch verantwoorde voorwaarden.

De provincie verleent geen medewerking aan de winning van binnendijkse hoeveelheden dieper liggende grondstoffen, vanwege de vaak nadelige effecten op de waterkwaliteit en het verlies van grondoppervlakte.

Beleidsuitspraak -11-

De provincie verleent geen medewerking aan ontgroningen uitsluitend ten behoeve van de winning van oppervlaktedelfstoffen in het binnendijkse gebied.

Kwaliteit van milieu en water

Bij de verdere ontwikkeling van Flevoland wordt gestreefd naar behoud en versterking van de kwaliteit van de leefomgeving. De volgende algemene uitgangspunten worden daarom gehanteerd. Afwenteling van milieu- en waterhuishoudkundige problemen naar andere gebieden, andere watersystemen en toekomstige generaties wordt tegengegaan. Problemen worden aangepakt bij hun bron, waardoor de grootst mogelijke bescherming voor het milieu en de watersystemen wordt geboden, tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd (het "As Low As Reasonably Achievable-principe"). Het voorkomen van afval en emissies (preventie) staat voorop.

Met voorraden zal efficiënt worden omgegaan, waarbij stofkringlopen zoveel mogelijk worden gesloten en verspilling wordt voorkomen.

De provincie streeft naar realisering en behoud van de multifunctionaliteit van de bodem. Indien door het van nature voorkomen van bepaalde stoffen wordt afgeweken van de normen, zullen deze door de provincie gebiedsgericht of watersysteemgericht worden gedifferentieerd.

Diverse gebieden en wateren in Flevoland hebben een bijzondere kwaliteit, zoals natuur- en bosgebieden, ecologische verbindingen, wateren met ecologische waarden, specifieke archeologische- en cultuurwaarden en stille gebieden. De provincie streeft naar behoud of versterking van de kwaliteiten van deze gebieden en hanteert hierbij als uitgangspunt het stand-stillbeginsel. Gebiedsgerichte en watersysteemgerichte uitwerkingen kunnen bij behoud of versterking van kwaliteiten hun waarde bewijzen.

Beleidsuitspraak -12-

Bij het bepalen en inrichten van locaties voor stedelijke uitbreidingen en nieuwe bedrijventerreinen wordt rekening gehouden met de kwaliteit van de bijzondere gebieden.

Watersystemen

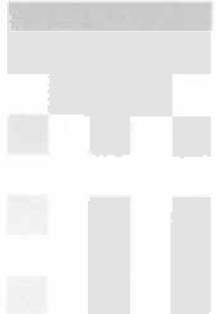
De in de centrale doelstelling opgenomen bescherming tegen overstromingen ("het hebben en houden van een veilig en bewoonbaar Flevoland") vraagt blijvend aandacht. Hoewel er onzekerheden over bestaan, kan als gevolg van de optredende klimaatverandering een stijging van de zeespiegel en een verandering van het neerslagpatroon ontstaan. Dit zal dan ook van invloed zijn op het peilregime van het IJsselmeer, het Markermeer en de randmeren.

Gelet op de veiligheid, bewoonbaarheid van het gebied en de waterhuishouding wordt de daling van het maaiveld, als gevolg van natuurlijke processen zoals inklinking van kleilagen en mineralisatie en oxidatie van veenlagen, tegengegaan. In gebieden die hiervoor gevoelig zijn, wordt het waterpeil zodanig beheerd dat de daling van het maaiveld wordt geminimaliseerd.

De provincie bevordert dat bij de ruimtelijke functietoekenning de kennis over en het inzicht in het functioneren van de watersystemen waar mogelijk als mede-orderend principe wordt gehanteerd, rekening houdend met de bestaande inrichting van Flevoland.

Indien buitendijkse bebouwing uit oogpunt van de vraag naar specifieke woonmilieus wordt gewenst, dan dient deze buitendijkse ontwikkeling zodanig vorm te worden gegeven, dat aan nog nader door de provincie in de komende periode te bepalen veiligheidseisen wordt voldaan.

Er wordt zo optimaal mogelijk gebruik gemaakt van de kansen die de watersystemen bieden voor verschillende gebruikers. Het niet verstoren van natuurlijke processen en (het herstellen van) de veerkracht van watersystemen blijven in dit kader een belangrijke leidraad. Voor de toekomst betekent dit dat gebieden meer zelfvoorzienend worden gemaakt door bijvoorbeeld meer ruimte te creëren voor waterberging. Hierdoor worden piekafvoeren opgevangen en wordt wateroverlast voorkomen. In stedelijk gebied kan het creëren van plassen voor waterberging gecombineerd worden met recreatie,

natuur of wonen. In het landelijk gebied ligt een combinatie met recreatie en natuur voor de hand. Door extra waterberging in met name de oostrand van Flevoland kan het in deze gebieden aanwezige oppervlaktewater met een goede kwaliteit ook beter worden benut.

Het natuurlijk functioneren van watersystemen voorkomt of reduceert problemen als verdroging en verontreiniging. Natuurlijk functionerende watersystemen hebben een zodanig zelfregulerend vermogen dat fluctuaties in waterkwaliteit en waterkwantiteit door het systeem zelf kunnen worden gebufferd. Deze systemen hebben een goede waterkwaliteit en herbergen specifieke flora en fauna, die varieert per watertype (meren, plassen, vaarten, tochten, sloten). Gestreefd wordt naar een optimale ontwikkeling van aan oppervlaktewater gebonden levensgemeenschappen. Water- en landgebonden natuur kunnen elkaar versterken, waarbij met name de overgangen tussen land en water van belang zijn. Milieu- en natuurvriendelijke oevers zijn, als onderdeel van het watersysteem, belangrijk voor een goede waterkwaliteit en vormen vaak belangrijke verbindingen.

Het blijven toepassen van de watersysteembenadering leidt tot synergie tussen de kwaliteit en kwantiteit van zowel oppervlaktewater als grondwater, alsmede de relaties met het gebruik (natuur, wonen, werken, verplaatsen en recreëren). Tevens resulteert het in minder maatschappelijke kosten voor het waterbeheer. Uitgangspunt hierbij is een goede ecologische toestand voor alle wateren ongeacht de bestemming.

Beleidsuitspraak -13-

De provincie streeft naar het instandhouden en versterken van gezonde en veerkrachtige watersystemen, waarmee een verantwoord gebruik van water blijft gegarandeerd. De provincie bevordert daarbij de realisering van extra waterberging.

Drinkwatervoorziening

Het garanderen van een adequate drinkwatervoorziening blijft van cruciaal belang. De voor de productie van drinkwater aanwezige hoeveelheid goed water is beperkt. De voorziene groei in Flevoland leidt tot de noodzaak zowel in te zetten op waterbesparing als op het beschikbaar maken van alternatieve bronnen voor drinkwatervoorziening. Waterbesparing door huishoudens krijgt met name vorm door in (nieuw te ontwikkelen) stedelijk gebied waterbesparende maatregelen te treffen, zodat een aanzienlijke reductie (10 - 25 %) van het drinkwatergebruik per persoon wordt bereikt.

Op korte termijn is het noodzakelijk voor de drinkwatervoorziening aanvullende bronnen te ontwikkelen. Daarbij vormen de winning en zuivering van oppervlaktewater vanuit het Markermeer, naast het mogelijk diepinfiltreren van oppervlaktewater in de diepere zandlagen en oeverfiltraatwinning langs de randmeren van Oostelijk en Zuidelijk Flevoland, mogelijke alternatieven.

Beleidsuitspraak -14-

De provincie bevordert waterbesparende maatregelen en het beschikbaar komen van aanvullende bronnen voor de drinkwatervoorziening, zodat een adequate drinkwatervoorziening blijft gegarandeerd.

3 Ruimtelijke structuur in ontwikkeling

Hoofddoelstelling

De provincie streeft naar optimale invlechting van Flevoland in de bredere omgeving, waarbij het inrichtingsbeleid is gericht op een scheiding van functies met concentratie van verstedelijking langs hoofdinfrastructuur en behoud van het landelijk gebied voor functies die daaraan naar hun aard zijn gebonden.

Gestreefd wordt naar versterking van relaties met omliggende gebieden, zowel waar het gaat om de infrastructuur, als om de economische, sociale en ecologische structuur. Hierbij wordt uitgegaan van een bundeling van infrastructuur (rail, water, weg, leidingen) om versnippering van het gebied tegen te gaan en transportcombinaties te bevorderen. Concentratie van verstedelijking is mede gericht op versterking en verdichting van de stedelijke centra. Daarbij is menging van functies en behoud van de voor Flevoland karakteristieke woon- en vestigingsmilieus gewenst. Voor het landelijk gebied is het beleid vooral gericht op benutting van ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische functies, bos, natuur, recreatie en toerisme. Wonen in een recreatieve setting in het landelijk gebied wordt daartoe niet gerekend. Intensieve recreatie wordt geconcentreerd in daarvoor ingerichte of nog in te richten gebieden. Versterking van de provinciale ecologische hoofdstructuur (PEHS) wordt nagestreefd.

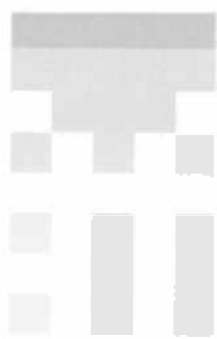
Wonen

In de periode tot 2030 kan Flevoland ruimte bieden aan circa 500.000 mensen. Het bouwtempo na 2010 (2000 à 2500 woningen per jaar) wordt bepaald door de mogelijkheden om te voorzien in een blijvend kwalitatief goede leefomgeving. De leidraad voor de regionale verdeling van de groei is dat elke gemeente moet kunnen voorzien in de eigen behoefte. Daarbij is echter enige groeiruimte beschikbaar voor een ondersteuning van de sociale structuur waar dat nodig blijkt. Indien blijkt dat het noodzakelijk is extra groei vanuit andere provincies op te vangen, dan dient deze groei zich te concentreren in Almere en Lelystad. De Oostflank is dan zoekgebied voor een nieuwe grootschalige bouwlocatie. Dit is mede afhankelijk van de steun die vanuit donorgebieden en door het rijk wordt geboden voor het verbeteren van de bereikbaarheid en de economische en sociale structuur in de provincie.

Na voltooiing van de taakstelling tot 2010 kan verdere uitbreiding van Almere plaatsvinden in Almere Hout respectievelijk Pampus. Uitgangspunt bij de verdere verstedelijking is dat er voldoende basis wordt gelegd voor hoogwaardige openbaar vervoer verbindingen met het Gooi/Amersfoort, respectievelijk voor een railverbinding via het IJmeer. In de afweging tussen het ontwikkelen van Almere Hout en Pampus wordt, vanwege het betere zicht op adequate ontsluiting, als eerste de ontwikkeling van Almere Hout voorzien.

Voor Lelystad biedt de locatie Lelystad-Zuid voor langere tijd ruimte voor omvangrijke woningbouw. Voor aanvullende woningbouw (na Lelystad-Zuid) komt Lelystad-Noord in aanmerking.

Na realisatie van Dronten-West is voor de opvang van de woningbehoefte een nieuwe ontwikkelingsrichting voor Dronten nodig. Een verdere uitbouw van de kern kan plaatsvinden aan de oostzijde, waarbij de verkeersstructuur nader moet worden bezien.

In de gemeente Noordoostpolder kan Emmeloord verder in noordelijke richting uitbreiden. De centrale positie van Emmeloord kan verder worden uitgebouwd door concentratie van voorzieningen en bedrijvigheid in deze kern. Rekening wordt gehouden met de aanleg van een station aan de Zuiderzeespoorlijn.

Al vóór 2010 zal op het huidige grondgebied van de gemeente Urk geen ruimte meer beschikbaar zijn voor uitbreiding. Voor uitgroei in oostelijke richting is een grenscorrectie nodig.

Het Structuurplan van de gemeente Zeewolde biedt voldoende ruimte voor het opvangen van de groei als gevolg van de natuurlijke aanwas tot 2030. Eventuele extra groei als gevolg van een opvangtaak, zal moeten plaatsvinden als onderdeel van de Oostflank, in het gebied dat is gelegen tussen Almere en Zeewolde, en wordt begrensd door Hulkesteinsebos-Horsterwold-Gooiseweg-Eemmeerdiijk. In het verlengde van de Gebiedsstudie Oostflank zal voor dit gedeelte een nadere integrale uitwerking plaatsvinden.

Werken

In de periode tot 2030 zullen, aanvullend op de in het vigerend beleid als te ontwikkelen aangegeven locaties, nieuwe bedrijventerreinen en kantoorlocaties tot ontwikkeling moeten worden gebracht. Voorts zal er meer differentiatie in het aanbod van bedrijventerreinen naar type bedrijvigheid moeten worden ontwikkeld, zodat meer gespecialiseerde en themagerichte bedrijventerreinen, naast gemengde bedrijventerreinen kunnen ontstaan.

Beleidsuitspraak -15-

De provincie bevordert dat in Flevoland een strategische voorraad aan bedrijventerreinen beschikbaar is, die zowel naar aard als omvang is toegesneden op de vraag. Voor een effectief vestigingsbeleid worden intergemeentelijke afspraken hieromtrent noodzakelijk geacht.

Gelet op omvang en de centrale functie van Almere en Lelystad bestaan daar meer mogelijkheden voor differentiatie in terreinen dan elders in de provincie. Voor de andere gemeenten moet dit aanleiding zijn afspraken over specialisatie per gemeente te maken. In gemeenten met meerdere kernen dient het accent te liggen op de ontwikkeling van bedrijvigheid in de hoofdkern.

"Het juiste bedrijf op de juiste plaats" blijft als uitgangspunt voor de situering van bedrijven en voorzieningen gehandhaafd. Bedrijven en voorzieningen die veel personeel hebben en/of bezoekers aantrekken dienen in beginsel te worden gevestigd nabij knooppunten van openbaar vervoer. Dit mede om de positie van de stedelijke kernen te versterken.

Bedrijven en voorzieningen die vooral afhankelijk zijn van vervoer over de weg dienen bij voorkeur te worden gesitueerd nabij de snelweg. Dit principe dient zo veel mogelijk in de differentiatie van bedrijventerreinen tot uiting komen.

Beleidsuitspraak -16-

Uit oogpunt van gewenste mobiliteitsontwikkeling, landschappelijke overwegingen en efficiënt ruimtegebruik wordt het noodzakelijk geacht uit te gaan van de ontwikkeling van nieuwe werklocaties in of aansluitend op bestaande of toekomstige verstedelijking.

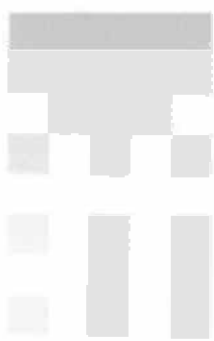
De economische ontwikkeling wordt vooral voorzien langs bundels van infrastructuur die economische centra verbinden. Langs deze transportassen ontstaan zones die kansrijk zijn voor economische ontwikkeling, bijvoorbeeld op punten waar diverse vervoerswijzen samenkomen. Gedacht wordt aan de zones: Randstad-Flevoland naar het noorden van het land en verder naar Noord-Duitsland en Scandinavië, en Randstad-Flevoland-Zwolle-Nedersaksen-Berlijn. Het gaat daarbij niet alleen om structurerende infrastructuur, maar ook om de ruimtelijk economische ontwikkeling en de planning van bedrijventerreinen op strategische locaties op multimodale knooppunten in deze zones. Dit kan er tevens toe bijdragen dat het goederenvervoer meer gebruik maakt van de modaliteiten rail en water. In dit verband wordt de ontwikkeling van een multimodale overslagterminal bij Lelystad bevorderd.

Beleidsuitspraak -17-

Flevoland zal zich beijveren haar geografische schakelpositie tussen de mainports in het westen van het land en de landsdelen in het noorden/noordoosten te versterken, dit ook in relatie tot de zich intensiverende internationale betrekkingen en uitwisseling van mensen, goederen en informatie met Noord en Oost Europa.

Nieuwe bedrijventerreinen met een bovenlokale functie kunnen worden gevestigd in:

- Almere: het gaat om hoogwaardige bedrijventerreinen in Almere Poort en bij de Stichtse Brug en om gemengde terreinen langs de A27 en de A6. Rond het knooppunt A6-A27 wordt voorzien in een bedrijventerrein dat van regionaal en nationaal belang is. Gelet op het regionale karakter van dit terrein is bij de planontwikkeling afstemming en samenwerking met de gemeente Zeewolde en Lelystad noodzakelijk. In Almere Stad kunnen kantoorlocaties de vorming van het stadscentrum versterken;
- Lelystad: dit betreft een bedrijventerrein in het voormalig visvijvergebied dat bedoeld is voor op- en overslag activiteiten, industrie en op het water georiënteerde activiteiten. In Lelystad-Zuid bestaan mogelijkheden voor bedrijventerreinen, net als bij de noordelijke afslag van de A6. Een verdere uitbouw van het terrein Larserpoort en van het concentratiegebied voor onderzoeksinstituten wordt voorzien ten behoeve van een te ontwikkelen Farma Park. In het centrum van Lelystad kunnen kantoorlocaties dit centrum versterken;
- Dronten: in oostelijke richting wordt aan de noordzijde daarvan een nieuw gemengd bedrijventerrein voorzien;
- Zeewolde: hier wordt rekening gehouden met een uitbouw van het bedrijventerrein Trekkersveld overeenkomstig het gemeentelijk Structuurplan. In aansluiting op en afgestemd met de bedrijventerreinontwikkeling in de gemeenten Almere en Lelystad wordt voorzien in een bedrijventerrein rond het knooppunt A6-A27.
- Noordoostpolder: bij Emmeloord worden verdere uitbreidingen van de bedrijventerreinen De Munt en Nagelerweg mogelijk geacht. Bij Kraggenburg zal de ontwikkeling van een geomaticapark worden gestimuleerd.
- Urk: bij een eventuele nieuwe haven is ruimte voor (nieuwe) bedrijven gewenst. Uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein en havenontwikkeling vraagt mogelijk grenscorrectie. Wat betreft de visserijsector moet worden gestreefd naar nieuwe vormen van visverwerkende industrie, waarmee meer waarde kan worden toegevoegd aan het productieproces.

Infrastructuur

De gewenste uitbreiding en verbetering van verbindingen is van belang voor het tegengaan van verkeerscongestie en voor versterking van de economische ontwikkeling van Flevoland. Dit draagt ook bij aan een verdere ruimtelijk-economische vervlechting van Flevoland met het omliggende gebied. Het gaat hierbij om de uitbouw van de A6 en doortrekking van de A6 naar de A2/A9 als directe verbinding tussen de westelijke Randstad, Flevoland en het Noorden van het land. Met de gewenste realisatie van de A23 tussen Zwolle en Lelystad, zoveel mogelijk gebundeld met het tracé van de Hanzespoorlijn, wordt de belangrijke relatie in noordoostelijke richting verder verbeterd, hetgeen ook het geval is met de gewenste uitbouw van N50 naar een A50. Met de gewenste verlenging van de A30 naar de A12 (Gelderland - Flevoland) wordt de relatie richting het knooppunt Arnhem-Nijmegen versterkt, wordt bijgedragen aan verbetering van de ontsluiting en de economische ontwikkeling en aan een sterkere integratie van het zuidelijk deel van Flevoland in de noordvleugel van de Randstad. In dit verband wordt gekozen voor bundeling van infrastructuur door opwaardering van het bestaande wegennet (Gooiseweg, A27). Zonodig kan het zogenaamde Adelaarswegtracé, waarvoor ruimte is gereserveerd, worden gebruikt voor doortrekking naar de A6. De gewenste verbetering van de spoorverbindingen, zoals door uitbouw van de Flevospoorlijn, aanleg van een "Oostflankspoorlijn" (tussen Almere en Amersfoort) en een IJmeerspoorlijn (tussen Almere en Amsterdam) versterkt ook de verdere invlechting van Flevoland. Tussen Almere en Hilversum/Utrecht wordt hoogwaardig (rail / vrijgelegen busbaan) openbaar vervoer over de Stichtse Brug gewenst. Mede als onderdeel van de ontwikkeling van de Noordcorridor, wordt gestreefd naar een spoedige aanleg van de Zuiderzeespoorlijn als een snelle railverbinding naar Groningen (met mogelijk internationale aansluiting op Noord-Duitsland, Scandinavië en Baltische Staten).

Beleidsuitspraak -18-

De provincie streeft naar een infrastructuur voor verkeer en vervoer, die voldoet aan verplaatsingsbehoeften die passen binnen de ruimtelijke en sociaal-economische structuur en die voorwaarden schept voor gewenste ontwikkelingen.

Beleidsuitspraak -19-

Een verdere ontwikkeling van de luchthaven Lelystad tot business airport is uitgangspunt in het provinciale beleid.

Ontwikkelingen landelijk gebied

Voor het landelijk gebied wordt gestreefd naar een duurzame ontwikkeling waarbij verschillende functies in hun onderlinge samenhang zo goed mogelijk tot ontplooiing kunnen komen. Scheiding van functies blijft het leidende beginsel voor de inrichting, echter daar waar functies elkaar raken, kan een zorgvuldige combinatie van functies gewenst zijn.

Landbouw

Ook op langere termijn blijft de landbouw in Nederland onderhevig aan ingrijpende veranderingsprocessen. De productieomstandigheden in Flevoland blijven goed. Veranderingen zullen onder meer tot uitdrukking komen in schaalvergroting,

agrificatie en omschakeling naar intensievere teelten zoals vollegrondstuinbouw of bollenteelt. In bepaalde gebieden kan ook verbreding tot agrarisch natuurbeheer en ontwikkeling van andere neventakken aan de orde komen.

Flevoland koerst naar een verfijnde landbouw. Het provinciaal bestuur gaat ervan uit dat de landbouw blijvend van belang is voor de kwaliteit en het beheer van het landelijk gebied. Ook vanuit dit oogpunt bezien is het provinciale beleid daarom gericht op het tot stand brengen en in stand houden van een duurzame en concurrerende landbouw.

Niet grondgebonden agrarische activiteiten, waaronder grootschalige glastuinbouw, worden geconcentreerd binnen de daarvoor aangewezen gebieden. De provincie zal geen medewerking verlenen aan vestiging van nieuwe intensieve veehouderijen als hoofdtakbedrijven. Intensieve veehouderij voor onderzoeksdoeleinden is mogelijk. Toevoeging van niet grondgebonden neventakken op bestaande agrarische bedrijven kan plaatsvinden voor zover kleinschalig van aard en milieuhygiënisch en landschappelijk aanvaardbaar.

recreatie en toerisme

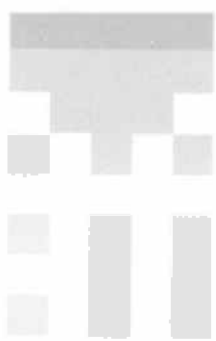
Het beleid is gericht op het ontwikkelen van toeristisch recreatieve mogelijkheden, waarbij de nadruk ligt op concentratie en differentiatie van voorzieningen. Binnen dit beleid heeft het vergroten van het marktaandeel van Flevoland in het nationaal toeristisch product en van het scala van recreatiemogelijkheden voor de eigen inwoners aandacht. Een verdere ontwikkeling op het gebied van intensieve dagrecreatie, verblijfsrecreatie en watersport wordt vooral voorzien in de recreatieconcentratiegebieden. De ontwikkeling van de kuststroken van Lelystad, Almere en Zeewolde wordt ondersteund. Het gaat om stedelijke, culturele en toeristisch-recreatieve functies in combinatie met watersport.

Recreatieve voorzieningen die veel bezoekers trekken (attracties en evenementen) dienen zodanig te worden gerealiseerd dat een goede ontsluiting per openbaar vervoer mogelijk is.

Daarnaast is versterking van de recreatieve mogelijkheden in de directe woonomgeving van belang. Naast voorzieningen als sportcomplexen, horeca en culturele voorzieningen gaat het ook om recreatief aantrekkelijk water en groen in en nabij de stads- en dorpsgebieden. Dit geldt in het bijzonder voor de Noordoostpolder met als centrale kern Emmeloord, waar sprake is van een tekort aan recreatieve uitloopmogelijkheden. In mindere mate gaat dit ook op voor de kern Dronten.

Bij uitbreiding of herstructurering van bestaande toeristisch-recreatieve accommodatie in de recreatieconcentratiegebieden die in de ecologische hoofdstructuur zijn gelegen, dienen de bestaande waarden van natuur en recreatie te worden ontzien. Een mogelijkheid hiervoor ligt in de combinatie met het afbakenen van "uitwisselingsgebieden" voor relevante dieren- en plantensoorten. Om deze reden wordt ook voorgesteld de op de huidige Streekplankaart aangegeven locaties van de recreatieconcentratiegebieden Kuinderbos en Voorsterbos te verplaatsen naar aangrenzende gebieden.

Door het goed verbinden van gebieden door bijvoorbeeld aanleg van groen of recreatievoorzieningen kan de toeristisch-recreatieve waarde worden verhoogd en de recreatiedruk van kwetsbare gebieden afgeleid. In dit verband worden ontwikkelingskansen gezien in het gebied tussen het Kuinderbos en Emmeloord. Ook de Lemmerbaai biedt op termijn nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden.

Voor het versterken van de toeristisch-recreatieve basisstructuur wordt gestreefd naar uitbreiding van wandel-, fiets-, ruiters-, en vaarroutes en naar aanleg van nieuwe stranden en voorlanden. Kwaliteitsverlies van routestructuren, bijvoorbeeld als gevolg van barrièrewerking, dient te worden voorkomen. De stranden langs de randmeren vormen een recreatieve basisvoorziening voor de bevolking. Behoud van het openbare karakter is hiervoor essentieel.

Beleidsuitspraak -20-

Het beleid is gericht op het scheppen van voorwaarden die nodig zijn voor instandhouding en verdere stimulering van de toeristisch-recreatieve ontwikkeling. Een goede bereikbaarheid van gebieden voor intensieve dagrecreatie met openbaar vervoer is noodzakelijk.

landschap

Het specifieke karakter van het Flevolandse landschap wordt vooral gekenmerkt door grote open ruimten, massa's en lijnvormige structurelementen. In wisselwerking met de verstedelijking richt het beleid zich op een zorgvuldige inrichting van het landelijk gebied, waarbij het specifieke karakter van Flevoland als bewust vormgegeven gebied uitgangspunt is voor een verdere ontwikkeling. Vanuit deze invalshoek zal eveneens aandacht worden besteed aan het beschermen en behouden van de aanwezige cultuurhistorische karakteristiek, aardkundige en archeologische waarden of, indien dit onvermijdbaar is, het opgraven van archeologisch waardevolle objecten. Het beleid is gericht op een koppeling van de voor de polders belangrijke en typerende landschappelijke hoofdstructuur met de provinciale ecologische hoofdstructuur (PEHS) en op een ruimtelijke koppeling met andere functies die om rust en stabiliteit vragen. Voor de PEHS is namelijk vooral stabiliteit in tijd en ruimte van belang om natuurwaarden de kans te geven zich in eigen tempo verder te ontwikkelen.

Gebieden die zich lenen voor landschappelijke verdichting in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe functies zijn de zuidlob van Zuidelijk Flevoland, de zones tussen Knardijk en Larservaart en tussen Lelystad en Dronten en de noordooststrand van de Noordoostpolder.

Landgoederen waarvan een groot deel van de oppervlakte is bestemd voor bijvoorbeeld bosbouw of natuur kunnen worden gevestigd aan de randen van stedelijke gebieden en in het landelijk gebied daar waar behoefte bestaat aan versterking van de bestaande bossen, landschappelijke versterking of ecologische verbindingen. Een gebied dat zich in het bijzonder leent voor ontwikkeling van landgoederen is de zone tussen Biddinghuizen en de randmeren. Mogelijkheden zijn er ook in het Oostflankgebied.

Het behouden van de kenmerkende ruimtelijke structuren van de stads- en dorpsgebieden in Flevoland is zowel voor de herkenbaarheid voor de bewoners als vanuit cultuurhistorisch opzicht waardevol.

Beleidsuitspraak -21-

Het beleid richt zich op het behouden en versterken van het specifieke karakter van het Flevolandse landschap. Een belangrijk element is daarbij het beschermen van de cultuurhistorische karakteristiek van het gebied en de aanwezige aardkundige en archeologische waarden, binnen de mogelijkheden die een verdere ontwikkeling van de provincie stelt.

natuur

De meest essentiële waarden van de Flevolandse natuur worden bepaald door de ligging als onderdeel van de West-Europese kustgebieden, de aanwezigheid van zeer grootschalig water, grootschalige zoetwatermoerassen en het voorkomen van grootschalige loofbossen op kalkrijke en voedselrijke zeekleigrond met plaatselijk variatie in bodem en vochttoestand. Door natuurontwikkeling en de realisatie van ecologische verbindingen tussen bestaande natuurgebieden wordt een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Flevoland gerealiseerd: de provinciale ecologische hoofdstructuur (PEHS). De PEHS wordt dus gevormd door bos- en natuurgebieden, relatienota- en natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingen. In deze PEHS wordt een goede aansluiting met natuurgebieden op het oude land nagestreefd, evenals goede mogelijkheden voor uitwisseling met de grote open wateren, zodat in een basis is voorzien voor de in (inter)nationaal opzicht belangrijk geachte ecosystemen en soorten.

De provincie richt zich op vergroting van de kwaliteit van bestaande natuurgebieden, waarmee een grotere soortenrijkdom in de diverse levensgemeenschappen kan worden bereikt (biodiversiteit). Voor de randmeerzone Oostelijk Flevoland wordt daarnaast een vergroting van de kwaliteit van de randmeerzone voorgestaan, gericht op een versterking en waar mogelijk uitbreiding van de bestaande natuur- en recreatiewaarden. Bij het zoeken naar kansrijke mogelijkheden wordt ook het aanliggende landbouwgebied betrokken, om mogelijkheden die onder andere voortkomen vanuit plattelandsvernieuwing en verbreding van de economische bestaansbasis, bij deze versterking te betrekken.

Beleidsuitspraak -22-

Het provinciaal beleid is gericht op het voltooiën van de provinciale ecologische hoofdstructuur en op een vergroting van de kwaliteit van de natuurwaarden in de PEHS. Binnen de grote natuurkernen van de PEHS moeten natuurlijke processen zoveel mogelijk ongestoord kunnen verlopen.

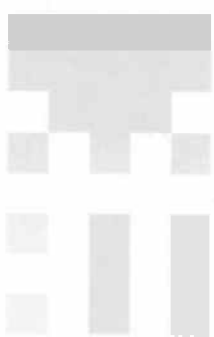
Voor gebieden gelegen buiten de PEHS, die ondermeer de hoofdfunctie recreatie, landbouw en stedelijk gebied hebben, wordt ernaar gestreefd de natuurwaarde verder te ontwikkelen. Daarbij wordt bijzondere aandacht besteed aan de koppeling tussen land- en waternatuur.

Beleidsuitspraak -23-

Het beleid is gericht op vergroting van de natuurwaarde in gebieden buiten de PEHS, voor zover inpassbaar binnen de hoofdfunctie van die gebieden.

IJsselmeer, Markermeer en randmeren

Voor de grote wateren is het beleid gericht op een multifunctioneel gebruik. De vestiging van kernenergiecentrales en diepe delfstoffenwinning (aardgas en aardolie) vanuit het water worden ook in de toekomst afgewezen. Bezien dient te worden of een natuurlijker peilverloop gericht op het beter ecologisch functioneren van deze meren mogelijk is zonder afbreuk te doen aan de huidige gebruiksfuncties ervan.

Voor versterking van natuur- en recreatiefuncties kan verondieping, aanleg van moerasgebieden en vooroevers op daarvoor geschikte plaatsen wenselijk zijn. In de periode tot 2030 kan in de drinkwaterbehoefte in Midden-Nederland inclusief Flevoland zelf, niet meer worden voorzien door uitsluitend onttrekking van grondwater. De mogelijke drinkwaterfunctie van het Markermeer moet in samenhang worden gezien met de andere mogelijke functies (recreatie, natuur, landaanwinning) van dit meer.

Bewoning langs en op het water wordt, onder strikte randvoorwaarden, mogelijk geacht. Door een zorgvuldige stedenbouwkundige inpassing kan op passende schaal gewoond worden aan en op het water bij de kernen Lelystad, Zeewolde en Almere. IJsselmeer en Markermeer kunnen een nog belangrijker rol vervullen in het vervoer (goederen en personen) over water.

Beleidsuitspraak -24-

Het IJsselmeer, Markermeer en randmeren moeten een multifunctioneel karakter behouden. Bij verdere ontwikkeling van de natuurlijke en gebruiksfuncties worden het optimaal functioneren van de waterhuishouding en veiligheid als randvoorwaarden gesteld.

Het Zuiderzeeproject als geheel kende een vijftal grote inpolderingen: de Wieringermeer, de Noordoostpolder, Oostelijk en Zuidelijk Flevoland, en de Markerwaard. De maatschappelijke twijfel over de noodzaak van inpoldering van het Markermeer nam zo sterk toe, dat de regering er niet toe wilde overgaan. De inpoldering van dit westelijk deel van Flevoland is echter voor de toekomst niet uit te sluiten. De rijksoverheid en de provincie Flevoland hebben een terughoudende opstelling gekozen bij ideeën en initiatieven die eventuele gehele of partiële inpolderingen zouden kunnen bemoeilijken. In het provinciaal ruimtelijk beleid werd, al of niet partiële, droogmaking van het Markermeer als uitgangspunt gehandhaafd.

De vraag luidt thans welke functies aan het Markermeer in het provinciaal omgevingsbeleid moeten worden toegekend. De afwachtende bestuurlijke opstelling heeft tot voordeel dat de planologische reservering tot inpoldering van het Markermeer behouden blijft voor de oplossing van eventuele grote ruimtelijke problemen elders. De ervaring met de huidige IJsselmeerpolders leert dat door hervestiging van tal van functies in dit "nieuwe land", ruimte kon worden vrijgemaakt op het "oude land" voor verstedelijking en landinrichting. Daarnaast levert Flevoland een belangrijke bijdrage aan het bevredigen van de woningbehoefte die in de grote steden in het westen niet kan worden opgelost.

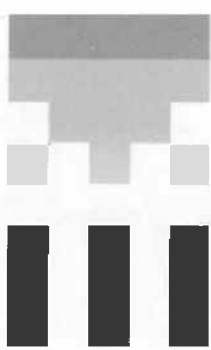
Het is niet aannemelijk dat de ruimtelijke vraagstukken in het westen van Nederland de komende decennia zo zullen verminderen dat geen behoefte meer zal bestaan aan nabij gelegen ruimte, die tegen verhoudingsgewijs geringe kosten beschikbaar kan komen en goed kan worden ingericht voor velerlei doeleinden. Dit temeer omdat ook de thans nog beschikbare ruimte in Flevoland in hoog tempo zijn bestemmingen zal vinden. De toekomst van het Markermeer blijft dus in planologisch opzicht onzeker. Daarom moet voor dit deel van de provincie wel een aantal punten op de "agenda" blijven staan. Dit betreft onder meer het vasthouden aan de mogelijkheid om de verbindingen tussen het noordwesten en het centraal gelegen deel van ons land te verbeteren. In de praktijk betekent dit het handhaven van ruimtelijke reserveringen nabij Lelystad en Almere. Mocht tot concrete planvorming voor functies in het

Markermeer worden overgegaan, dan dient aan deze verbindingen voldoende aandacht te worden besteed. Zo ook zou het Markermeer in aanmerking kunnen komen voor eventuele aanvullende luchthavencapaciteit zo het onmogelijk zou blijken elders in Nederland de verdere groei van de luchtvaart te accommoderen. Voorts wordt de mogelijkheid van (partiële) inpoldering van het meer ten behoeve van bepaalde agrarische, natuur, recreatieve en of stedelijke functies ook de komende periode niet uitgesloten.

Elk voorstel tot inrichting van (delen van) het Markermeer moet daarom rekening houden met meerdere ontwikkelingsmogelijkheden. Deze opvatting sluit initiatieven voor natuur- en recreatieontwikkeling niet uit, maar plaatst deze wel binnen de beperkingen die de huidige onzekerheden stellen. De provincie gaat ervan uit dat de discussie over de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden van het Markermeer en de bijbehorende idee- en planvorming op deze grondslag kan worden voortgezet.

Beleidsuitspraak -25-

De provincie houdt voor de ontwikkeling van het Markermeer rekening met de ervaring dat (partiële) droogmaking eraan kan bijdragen dat elders in het land dringende ruimtelijke vraagstukken worden opgelost. Deze opstelling houdt voorsnog in dat het mogelijk moet blijven meerdere functies tot ontwikkeling te kunnen brengen. Zonodig wordt ruimte geboden voor aanvullende luchthavencapaciteit voor groot vliegverkeer. De discussie over de toekomstige ontwikkeling van het Markermeer zal worden voortgezet vanuit de vraagstelling op welke maatschappelijke behoeften deze ontwikkeling ook op langere termijn een antwoord zou moeten vormen.

Ontwikkelingskaart 2030

Toelichting op de legenda

uitbreiding stedelijk gebied

Uitbreidingsrichting voor stedelijke functies. Ondergrond is de verwachte situatie in 2010.

herstructurering/verdichting / te versterken hoofdcentrum

Herstructurering en verdichting van de hoofdcentra Emmeloord, Lelystad en Almere en bij Dronten in relatie tot het station aan de Hanzespoorlijn. Het gaat om ruimtelijke en sociaal-economische "centrumvorming".

te versterken subcentrum

Behoud en versterking van de verzorgende functie van Zeewolde, Dronten Urk en de deelgebieden van Almere.

basiskern, consolidatie

Handhaving van kleine kernen met landelijk karakter en een beperkte verzorgingsstructuur.

uitbreiding bedrijfsterrein

Uitbreidingsrichting van de bedrijfsterreinen. Ondergrond is de verwachte situatie in 2010.

bovenregionaal bedrijfsterrein

Uitbreidingsgebied voor de ontwikkeling van bovenregionale bedrijfsterreinen.

versterking business airport Lelystad

Ontwikkeling business airport overeenkomstig vigerend beleid.

uitbreiding stedelijk groen

Versterking van de groenvoorzieningen in/aan de stadsrand als uitloopgebied.

hoofdfunctie agrarische doeleinden

Instandhouding en versterking van de landbouw als hoofdactiviteit.

versterking concentratie glastuinbouw

Glastuinbouwgebieden bedoeld voor uitbreiding en opvang van grootschalige glastuinbouw.

natuurontwikkeling

Aanduiding van locaties waarbinnen extra inzet van natuurontwikkeling wordt beoogd.

ecologische verbinding

Verbindingen tussen natuurgebieden als bijdrage aan de versterking van kwaliteit van natuurwaarden in de provinciale ecologische hoofdstructuur.

"blauwe pijl"

De in de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening aangegeven versterking van de samenhang tussen de grote wateren en tussen de functies watervoorziening, natuur, toerisme, recreatie en transport.

versterking kwaliteit randmeerzone

Beheer en ontwikkeling van natuur, recreatie en bosbouw in onderlinge samenhang.

landschappelijke versterking

Ontwikkeling van lijnvormige groenelementen in het landelijk gebied.

accent open ruimte

Te handhaven landschapsbepalende open ruimten in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en in de Noordoostpolder. Accentuering van het karakter van Schokland als cultuurhistorisch waardevol voormalig eiland in het omringende landschap.

versterking landschappelijke karakteristiek

Behoud en versterking van het "half open" karakter van het landschap met inpasbaarheid van mogelijk nieuwe functies, zoals agrarische instituten tussen Dronten en Lelystad.

te versterken/te ontwikkelen recreatieconcentratiegebieden

Deze gebieden vormen zwaartepunten voor intensieve dagrecreatie, verblijfsrecreatie, toerisme en watersport.

ontwikkelingsgebied landgoederen

Tot "landgoedachtige" gebieden te ontwikkelen.

grote wateren

Buitendijkse watergebieden met een meervoudige functie.

planologische reservering multifunctionele ontwikkeling Markermeer

Mogelijkheden voor een (partiële) inpoldering worden opengelaten.

waterwingebied

Gebiedsaanwijzing tot veiligstelling van de drinkwatervoorziening.

bestaand en te ontwikkelen rijkswegennet/te versterken hoofdtransportas A6

Versterking rijkswegennet. De te versterken hoofdtransportas A6 houdt niet alleen een uitbouw in, maar ook doortrekking naar de A2/A9.

reservering (auto)snelweg

Bereikbaarheid openhouden voor mogelijke ontwikkelingen in Markermeergebied en Oostflank.

bestaand en te ontwikkelen provinciaal hoofdwegennet

Opwaardering van het bestaande provinciale hoofdwegennet en te verbeteren relaties met aangrenzende gebieden.

bestaande en te versterken railinfrastructuur

Verzwarend en uitbreiding van het nationale en regionale spoorwegennet.

te ontwikkelen hoogwaardig openbaar vervoer

Vrije baanverbinding tussen Zuidelijk Flevoland en het Gooi.

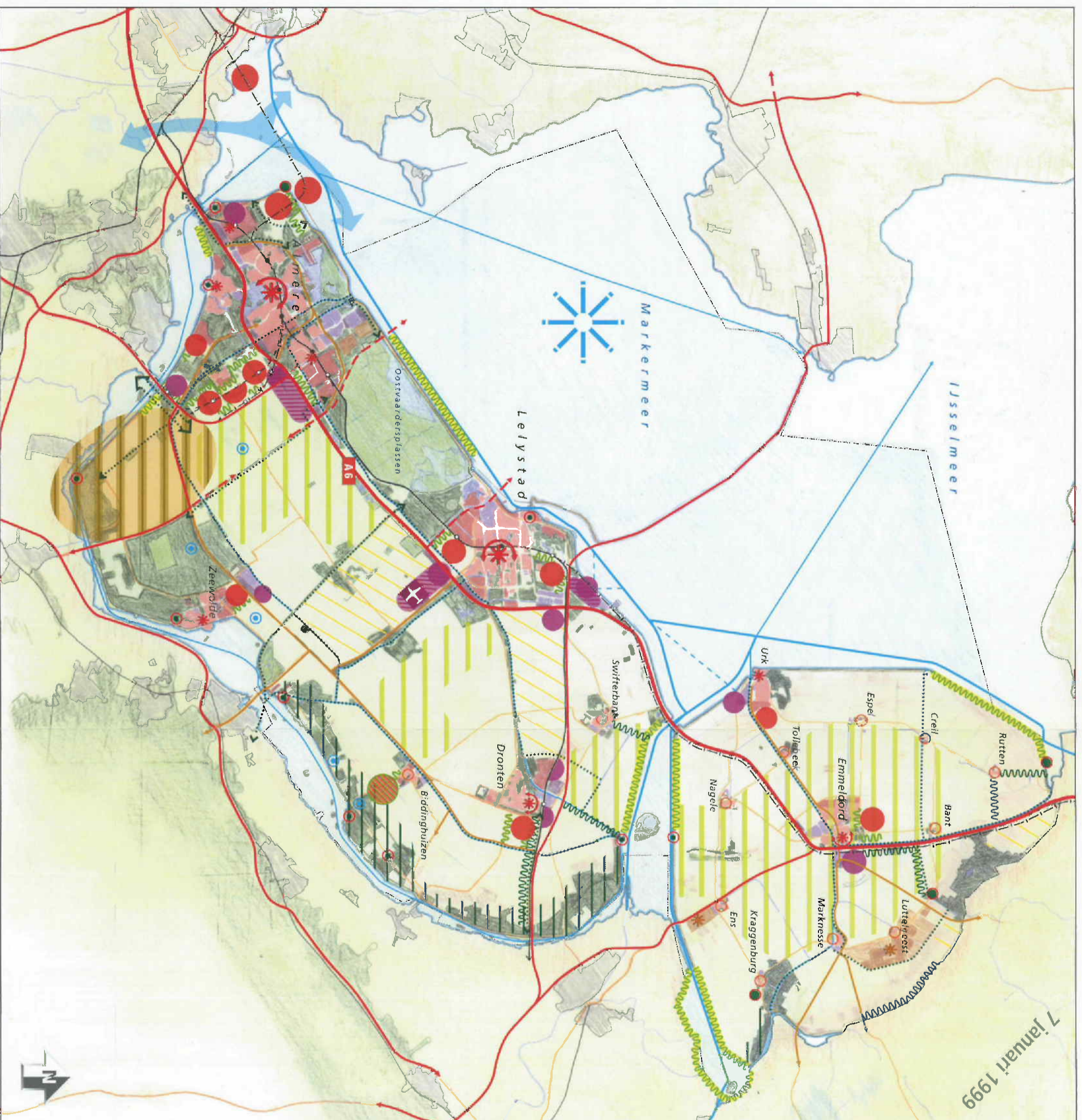
bestaande en te versterken (hoofd)vaarweg

Verbetering van (hoofd)vaarwegen ten behoeve van de beroepsvaart: Amsterdam-Lemmer, Ketelmeer-IJssel en Urk-Kornwerderzand (inclusief overslagmogelijkheden). Verruiming van vaarmogelijkheden voor de recreatie in de randmeren.

zoekgebied Oostflank

Zoekgebied voor aanvullende verstedelijking in Zuidelijk Flevoland.

Ontwikkelingskaart 2030

Stedelijk gebied

- Uitbreiding stedelijk gebied
- Herstructurering/verdrichting
- Te versterken hoofdcentrum
- Te versterken subcentrum
- Bas steden, consilidatie
- Uitbreiding bedrijfstreinen
- Bovenregionaal bedrijfstreinen
- Versterking business airport Lelystad
- Uitbreiding stedelijk groen

Landelijk gebied

- Hoofdfunctie agrarische doelenden
- Versterking concentratie gastinbouw
- Natuurontwikkeling
- Ecologische verdrichting
- Blauwe pijl
- Versterking kwaliteit aandruerzone
- Landenschappelijke versterking
- Open ruimte
- Versterking landschappelijke karakteristiek
- Te versterken recreatieconcentratie-egeneden
- Te ontwikkelen recreatieconcentratiegebieden
- Ontwikkelingsgebied landgoederen
- Grote wateren
- Plandogscie reservering multifunctionele ontwikkeling Markermeer
- Waterwgebied
- Bestaand en te ontwikkelen rijkswegverzet
- Te versterken hoofdtransporthas A6
- Reservering (auto)snelweg
- Bestaand en te ontwikkelen provinciaal hoofdwegennet
- Bestaand en te versterken rail infrastructuur
- Te ontwikkelen railinfrastructuur
- Te ontwikkelen hoogwaardig openbaar vervoer
- Bestaand en te versterken hoofdvaarweg
- Bestaand en te versterken vaarweg
- Zoekgebied oostflank
- Provinciegrens

Verkeer en vervoer